

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
 на цілий рік . . . 20 кор
 на пів року . . . 10 кор
 на чверть року . . . 5 кор
 на місяць . . . 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске має серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під н. І. п. Домбровського (Хорунціни). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рускиса застрає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламанці неоплачані відліні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесєня по 30 с. від стрічки.

Змаганя до німецько-чеського порозуміння.

(X) Майже вісім літ минає, відколи німецько-чеський спір заострив ся так, що всяка робота законодавча спинила ся в державній радї. Спершу почали Німці завзяту боротьбу проти правительства задля виданя языкових розпорядків для Чех і Моравії, відтак після знесеня сих розпорядків міністерством гр. Клярого виступили до завятої боротьби Чехи і показали перед світом, що в Австрії не можна правити проти чеського народу. В тій осьмілітній боротьбі утопили ся до певного ступня обидві сторони, а застій спричинений сею боротьбою в державній радї відбив ся також фінансовим і економічним занепадом держави і економічним занепадом поселених в ній народів. З промислових і хліборобских кругів починають що раз частїше відзивати ся голоси про потребу залишеня сеї боротьби і конечність позитивної роботи в державній радї. Але навіть і в посольских кругах що раз більше починає проявляти ся переконанє, що дальше так не може і не повинно бути, що конечно треба довести до якогось порозуміння поміж спірними сторонами. Промова д-ра Странского в бюджетовій комісії перед памятным голосованєм дня 9. с. м. була настроєна вельми марно, він буквально простягав руку до помиреня з Німцями.

Замітний також голос з німецького табору райхенберского посла Прадого, що належав свого часу до найзавзятїйших борців парламентарних. В N. fr. Presse помістив він з нагоди Рїздвяних свят замітну статью п. з. Der rauhe Weg zum Frieden,

з котрою хочемо познакомити наших родимців:

»Три великі політичні питання дожидають сегодня розвязки; віднова австро-угорської угоди, німецько-чеський спір і домаганє німецького народу о національний, культурний і економічний розвиток на основі національної автономії, домаганє, на котре не зважало ніяке австрійське правительство і вважало се питання маловажаємим, а тимчасом від щасливої розвязки сего питання залежить що найменше стілько, скілько від розвязки обидвох перших питань.

»Розвязка сих питань стає для правительства ще й задля того труднїшою, що вступаємо в кометний рік торгово-політичний 1905, а віднова наших торгово-політичних взаємин з сусідними державами стає тепер о много труднїшою як давнїйше; справа та є трудною також і з того погляду, що наша автономїчна і державна система управи є застарїла і отяжїла, і доволі неспосїбна до рїшаня таких великих питань політичних, як заведене національної автономії в наших історично-політичних групах країв, та що до сеї реформи є потрібна законодавча діяльність державної ради і всіх 17 соймів, а тимчасом і державна рада і значна часть соймів находять ся в стані обструкційної горячки, котра спиняє їх діяльність.

»Нашому міністрови-президентови, котрого високі політичні здїбности і єго робочу силу признає кожний, не повело ся, довести парламентарні сторонництва до успішної роботи, щоби міністерство можна хоч вчасти перемінити на парламентарне і парламентарним способом полагодити австро-угорську угоду.

»Що не осягнено в минувих роках трудно буде, хоч се не є зовсім неможливе осягнути в останній годинї, що тепер наближає ся. Теперїшнє правительство буде отже приневолене ужити всемогучого §. 14-го і до розвязки сеї справи жизненої для монархії. Та немїч правительства, що єму не повело ся наклонити державної ради до роботи, додає єму о стілько сили, що міністерство д-ра Кербера став необхідним на рік 1905, а всі ті елґїйні виводи про поражене правительства голосованєм на останнім засїданю бюджетової комісії не доведуть до упадку міністерства і не змінять нічого в парламентарних і політичних відносинах, хоч се легко зрозумїти, що німецькі сторонництва не могли признати правительству тих мїліонів по досвідях зроблених в останних роках.

»Коли міністерство д-ра Кербера обняло керму управи, було оно справдешним міністерством урядничим, лише польський міністер був в нїм заступником національно-політичного сторонництва.

»Чехи поборювали вельми завзято се правительство і перейшли до обструкції, а мимо того дістали свого міністра, академію штук, мїліони для водних доріг і на регуляцію рік та 16 мїліонів для Праги (се усе, окрім чеського міністра, виходить також на користь німецького населеня Ред. Русл.), і чимало державних шкіл середних чеських також в німецьких містах (Опава) о чеських урядників іменовано без перепони і в німецькій області языковій.

»Нїмецькі сторонництва могли ухвалювати для правительства гроші і рекрутів, а оно не турбувало ся фінансовою нуждою німецьких мїст (Градець), оно не хоче виднати цісарської постанови на дозвіл додат-

Денис Угнівець.

Голодовий спорт.

(Дальше).

Він памятає добре. Перед кінцем шкільного року жартував ся в людській кухні. На три дни перед розданєм свїдоцтва — не стало в його кишєві ні сотика. Пішов на замок в намірі, щоби стрїтати кого із знайомих та позичити на обїд. Ось так, тепер сидїв на тїй самїй лавї. Все позїстало так само. Здаєть ся, жадної зміни від того часу. Лишень лавка постарїла ся і почорнїла, струїшїла від вогкостї.

Нкий випадок. Отсей самий мотиль дрожав горячо-золотою зіркою на пахучім лопї цвіткї, мов на голубім лицї задуманих облаків. Тоньким рильцем висисав з синьої чашки звїночків солодкий нектар.

Вдивляв ся втодї в метелика. Нарав з його груди, наче з приспаного кратеру бухнув гнів текучою лавою.

Затиснув кулаки... кляв... Злість відїбрала йому память... силу панованя над собою.

— Де Ти дїв ся, Господи на небї?.. Дивний Ти... невідгадний Бог... В безграничній добротї кормиш птиць... мїліони невидимих мікробів... поїш траву і цвітї срібною росею... одїваєш їх непонятою красою барв... поезїю... Непоняту силу богатства кинув на світ... а все для чолові-

ка... А він... чоловік... пан усього свїта, краси... богатства... цар вселенної... він... ось... глянь на нього... він нужденийший від підлого хробака... не має нинї шматка хлїба, щоби заховати отсю марну іскру від смертї...

Зірвав ся тоді п'яний гнівом... завистю і мов розятрений, голодний тигр кинув ся на метелика. Хотїв єго роздавити, розтерти в порошок... кинути ням в небо... а самому зірвати цвіт і наситити власне тіло. Був подібайший до розшалїлої бестїї — нїж до розумного чоловіка...

Мотиль затріпотав над його головою і упав на кленовий лист.

Злість жерла Петрів мозок. Але якась невидима сила повздержала його святотрадську, хищну руку...

Сїв назад на лаву. Очи іскрили ся лютию... і страшним відблеском падали на невинне створїне.

Сплюнув і встав.

Ішов довго... полями, прогалинами. Личаківска роґачка...

— Знаєш що?.. ходїм на кладбище.

— Пощо?..

Не мав певної, достаточної відповїди. Щось його там тягнуло.

Поплїв ся.

Ввійшов в браму кладбища, заковчючись як п'яниця. Був обезсилений. Підїшов до поблискої лавки. Сїв.

— Звідки сей тягар в жолудку? Вчєра щї-

пало-рвало... а нинї тягар і тягар — як би чим обїхав ся.

Як довго сидїв, не памятає. Знов підвів ся. Поступив кілька кроків. Сили опустили його. Упав на ступїнь богатого — мраморового гробу. Звісив голову на бік. Біля нього переходили люди і зглядали ся цікаво.

Не один думав собі: Упивсь здорово саракка — аж зблїд. Пет... якийсь небезпечний пташок — шепнув другий. Та Петро не зважав на їх здогади і таємні шепти. Сидїв мовчки затоплений в екстазі, сиричиненій бацилем голоду...

Цікаво... що голод так скоро зазначає свої слїди. Лице його подобало радше на старий, припорошений перґамїн, на котрїм знати долики бувших волосків — нїж до людского тіла. Рожеве — облите карміном, заходяче сонце надавало ще більше болю. Червонї витки шкарлатних лучїв приглядали ся його млавим але глибоким очам, як би в зеркалі озера серед виґорїлого літною спекою степу.

Видавало ся — з могили чудом виволїк ся труп жєбрака, щоби нагрїтись в конаючих промінях заходячого сонца, котре вправдї свїтило над ним — та ніколи в житю не загрїло — що ніколи не положило ласкаво — по матерньому голови його на своїй теплій грудї.

(Дальше буде).

ків від напоїв в Ліберці, хоч всі інші правительства се виеднували від 38 років або на внесене сойму або виділу краєвого чеського; оно видало хорватський рескрипт, завело рівнорядні кляси на Шлезку проти волі Німців а проти волі Італійців правничий виділ в Інсбруку, покликало знов чеського міністра, а все те стало ся без найменшого порозуміння з Німцями або їх виконним виділом. Так втратило правительство довіре і піддержку німецьких сторонництв не приєднавши собі довіря чеських сторонництв і так погіршило ся ще більше трудне політичне і парламентарне положене.

»Правительство не повинно було ніяк лучити конечно скріплене касових засобів з предлогою запомогою, оно могло спробувати іunctim між ухваленем запомогою предлоги а бюджетовою провізорією, але оно повинно було вдоволити ся ухваленем запомогою предлоги і покритя сих видатків і могло се уважати успіхом, що державна рада знов ухвалила оден закон, бо державну раду не можна від разу довести до успішної роботи, лише помалу, з трудом і при невсипучій участі правительств спільно з охочими до роботи сторонництвами парламентарними.

»Розв'язку німецько-чеських спірних питань можна буде досягнути лише іменованем німецького міністра побіч чеського, сі повірники Корони мали би потрібні державні і краєві закони і розпорядки виробляти і самі поміж собою порозуміти ся перше про спірні питання, а відтак взивати визначних провідників сторонництв до нарад і таким способом наостанку промовувати дорогу до порозуміння від народу до народу.

»Дорога ся є негладка, камениста і стрімка, але таки можна нею іти і она наостанку доведе до сеї світлої височини національної автономії, на котрій кожний нарід одержить можливо найбільший вимір симоуправи, так що кожний нарід зможе всі свої сили розвинути, і буде дбати для своїх культурних потреб, особливо для шкільництва, почавши від народної школи аж до університету з власних засобів, досягне найвисший ступінь економічного розвитку і буде пособляти соціальним реформам нашої суспільности і подвигненню держави, котра для всіх нас є вітчизною.

Такі мирні погляди давнійше годі було почути з сего табору, але також і в молодоческім таборі проявляє ся почуте потреби позему. В тім дусі промовляв др. Крамарж в Німецькім Броді. З кругів фєвдальної шляхти чеської відізвав ся подібний голос в Konserv. Korresp. і звертає бачність молодочехів на те, щоби они ділали спільно і в порозуміню з іншими чеськими сторонництвами, а навіть др. Бакса домагає ся скликаня на нараду всіх чеських сторонництв, на котрій мала би бути обговорена справа національного порозуміння. Очевидно, що не скоро і не так легко прийде до порозуміння, але се вже відрядна проява, що потребу такого порозуміння відчувають сторонництва так само німецькі як і чеські.

Промова пос. д-ра Короля

виголошена в галицькім соймі дня 9. надоліста 1904 при бюджетовій розправі.

(Дальше).

На кождім поли нашого публичного життя за той послідний рік мусимо зазначити численні і дуже численні надужитя, котрі на жаль не лиш не зітали в який небудь спосіб покарані або бодай зганені, але котрі виразно суть толеровані; провинившим ся урядникам за їх тяжку і дуже тяжку провинну, за зігнороване прав руского народа, за явне нарушене закона, нарушене входяче в дуже яскраву колізію з законом карним, аві волос з голови не спав, хотяи п. намісник мав о всім дуже докладні відомости, хо-

тяи ми жалили ся перед ним, хотяи ми домагали ся правної оборони перед тяжкою самоволею.

А були то, достойні панове, не аби які провинни, були то надужитя, котрі дотикали найсвятійших чувств народа, дотикали того, що ми всі uznавали дотепер за річ сьвяту, за сьвятість, котрої аневагу мусить беззглядно осудити кожний, хотяиби і як був шовіністично настроєний до всего, що руске.

Щоби я не стрітив ся з замітом, що говорю на вітер, що жалі наші пусті, що положене наше не так застрашуюче, що за правління нового намісника Русини віджили, що за гр. Потоцького і наші взаїмні відношеня до другої народности в краю, до правлячої партії польскої, уложили ся кориснійше, що тії взаїмні відношеня наші поправили ся до тої степені, що є всяка надія, що в недалекій уже будучности будемо могли спільно трудити ся для добра того краю, позволю собі для ілюстрації навести кілька прамірів драстичних, котрі аві на хвилию не дозволяють сумніватись, що все остало по давньому, що система остала незмінена, що гниль, яка загнивдалась, не усунена, що гангрена, яка точить здоровий організм руского народа, а котра конечно і вас, панове, і народа польского щадити не може, що тої гангрені не лиш не вирізано, не зоперовано, але єї піддано новий корм, нову поживу.

Зачну від найбільше болючої справи, від справи виборів до тіл репрезентацийних. На тім поли здавало ся, достойні панове, що іде рішучо до лішого, здавало ся, що надужитя виборчі усунено, а вибори будуть переводжені легально, слава галицьких виборів пропаде безслідно, дотеперішні практики виборчі у тануть, а ми мало помало привикнемо до того, що закон виборчий і в Галичині буде мав належне пошановане.

І фактично, панове, на тім поли треба зазначити певний зворот до лучшего. Доповняючі вибори до сойму краєвого, які відбули ся в західній часті краю в тарнівськім повіті, в місте покойного кн. Сангушка, як і доповняючі вибори в 10 округів виборчих у східній часті в наслідок сецесії 10 заступників руского народа, були переведені до певної степені легально, були ведені зі сторони органів правительствених з малими, дуже малими виїмками з повним тактом, всюди перестерігано закони, свобода виборча не була нігде ограничена, та желатиб належало, щоби та безпарціальність органів правительствених була задатком красної будучности, щоби і в будучности краєве правительство і єго органи стояли на ґрунті безсторонної справедливости, щоби і в Галичині вибори були свободним актом конституційним, а не мартирологією свободних горожан.

Уже з того місця і при тій нагоді уважаю вказаним заапеловати до Є. Е. п. намісника, щоби і при найблизших виборах доповняючих, які мають відбути ся в повіті золочівськім в наслідок смерті покойного Є. Е. п. Яворского, заховав таку саму неутральність, яку умів заховати при тих послідних виборах, щоби видав строгий приказ так старості, як і прочим функціонарам староства в Золочеві, щоби заховали строгую неутральність, бо при неутральности староства свобода вибору не зістане нарушена, і з урни виборчої вийде послом той, кого повіт, зглядно більшість виборців повіта, послом мати хотіла.

Доказом того були послідні доповняючі вибори в 10 повітах східної Галичини, в котрих помимо декуди дуже горячої агітації із сторони польскої, против котрої ми нічо закидати не можемо, мимо пущеня в обіг навіть і значної звінкої монети, побіда наша була дуже світла.

Видно, агітація хотяиби і як горяча, без помочи старости і жандармів нам не шкідлива, ми єї при безсторонности органів правительствених не боїмо ся, бо она тоді для нас абсолютно не страшна.

Однак, достойні панове, ми маємо певні підстави, певні дані до того, щоби тую неутральність правительства, тую легальність виборів, заінагуровану при послідних виборах, поставити в певний сумнів, бо ж на жаль ми мали яскраві докази, що і за теперішнього намісника повторяли ся при виборах ті самі практики ви-

борчі, котрі за давнійших намісників зискали вже певне право горожанства і я бою ся, щоби они і за теперішнього намісника на підставі права звичаєвого не повторили ся при дальших виборах.

Маю ту на гадці вибори до повітових рад, які відбули ся на весну сего року в повітах золочівськім і товмацькім, вибори, котрі аві на йоту не ріжнили ся від тих виборів, котрі були за попередних намісників краю, при котрих подоптано свободу виборчу, подоптано закон і з урни виборчої вийшли вибрані ті, котрих хотіли мати вибраними дотичні старости.

(Дальше буде).

Япансько-російська війна.

Мобілізація.

Мобілізація в Росії не всюда поступає мирно і в порядку. Підчас коли воєвничі, а мало самосвідомі племена східних окраїн Росії, як Черкеси, Кіргізи, самі добровільно спінать на війну і цілі відділи виводять своїм власним коштом, то в західних губерніях, а навіть корінно російських приходило до менше або більше поважних забурень. Однак в Московщині, як і на Україні ті забуреня не мали навіть жадного соціального підкладу, а виходили або задля неприготованя властей до мобілізації, так що для сконсігнованих резервістів не було аві провіанту прокормити, аві приміщеня на нічліг, аві вагонів для дальшого транспорту, або вибрики повставали просто з буйности, що підпиті на початку при працянню резервісти при першій літній нагоді устроювали нагінку на жидів. Тепер жеж почали мобілізувати округи варшавскої губернії і там проявили ся розрухи і демонстрації против мобілізації, які мають визначний національний і державно-політичний характер. До того ті розрухи перестигли всі дотеперішні своїми розмірами і досягнули поважних розмірів. В Радомю зібрали ся в більшім числі робітники в костелі на вечірні і розвинувши червоний прапор, пішли звідтам улицями міста з окликами против царату і мобілізації. До військової патрулі, яка заступила їм дорогу, почали стріляти з револьверів і убили одного вояка а одного поліціянта ранили; при тім убито також полковника 26. полку. З демонстрантів ранено одного і арештовано кільканаїцять. Замітне, що у всіх дотеперішних демонстраціях кровавих випадків по стороні війська і поліції більше, чим по стороні демонстрантів. Се справді чудна поява, яка майже не лучає ся в західно-європейських державах, де в таких случаях оружна сила виступає з цілою беззглядністю. Се обставина вказує на те, що дотепер власти, супротив конституційного руху в Росії і пригнобленя з причини нещасливої війни, поводили ся з всякою здержаностію. Після царского указу може се і змінити ся, а революційні партії подають до сего досить причини, бо от доносять сьвіжу з Лоді, що в цілі перешкодження вивозови резервістів, підложено дві міни на величезнім залізничім мості під Пабяницами. Одна з сих мін експлодувала і вчинила др бві ушкодження в залізничій конструкції мосту. Другу міну найшов і усунув еще перед вибухом залізничий сторож з поблизького постерунку. Рівночасно найдено багато мін на інших точках залізничого шляху. Від вчєра цілий залізничий шлях є стережений військовими патрулями. Вночі в близькости костела св. Хреста в Лоди найдено бомбу в городі при ул. Миколаївській.

На боевищі.

Куропаткін все еще доносить стереотипно, що жадних вістий не одержує з фронту про які небудь оружни рухи. Тільки російські охотники малими відділами, а то і по кілька людей, вооружених головню ручними бомбами, підсувають ся під япанські позиції та несподіваними смілими нападами непокоять таборну тишину змучючого ворога. І не диво сему, бо морози в Манджурії доходять — тепер 15° — 20° Цельсія, а при такій температурі ведене наступаючої війни стає прямо неможливим. І так Япанці мають дуже терпіти від зима, а між ними куреєє поголоска про появу якоїсь нової масової недуги, від якої лице штивніє і мертвіють члени тіла. Будуть се

правдоподібно масові відмороження, які непривиклих до острого підсоня Япанців навіщають в такім сильнім виді. Може в сеї причини, а може з певности, що підчас зими Росіяни не приступлять до офензивы супротив сильно укріпленого япанського фронту. — Ояма знатні части своєї армії посилає на полудне до портартурської облоги. — Під Порт-Артуром Япанці ладять ся очевидячки до нового загального штурму, а тимчасом панує і там часова тишина, спричинена великими страатами Япанців в людях і амуніції. Порт-артурські одержали новий довіз амуніції на англійськй кораблі з голандською залогою, який перервав блокаду. Япанська флота находить ся коло берегів Япанії, здався в доках для репарацій і доповнення воєнних материялів, хотья япанські жерела уперто ширять поголоску, що она пішла на стрічу балтійській флоті. Різдвєвський обіхав тепер як раз рік Доброї Надії, се є зробив половину дороги. Довший час задержити ся напевно коло Мадагаскару, а деякі вістки твердят, що для оминеня япанської флоти, він поїде довкола Австралії і Тихим Океаном поза Япанію добере ся до Владивостока, де буде очікував третей ескадри.

ВІД АДМІНІСТРАЦІ. При змін року про с мо наших Вп. Передплатників о счєре відновленє передплати, згляд о о вирівнанє залєглогостий т о прїєднуванє най нових передплатників.

Н О В І Н К И.

— Календар. В пятницю: руско-кат. Даниїла прор.; римо-кат. Давида кор. — В суботу: руско-кат. Сєвєстїяна; римо-кат. Сильвєстра.

— Успіх „політики улиці“. Прихильник „політики улиці“ в національно-демократичнім органі, обговорюючи боротьбу о шкільні закони в долишній Австрії, захвалює таке саме поступованє для Русинів, а при сій нагоді виєтупає з докором проти нас, що ми не згоджуємо ся на его „політику улиці“, а глядімо на політичну боротьбу скрізь прїєму відносин VIII ої ранги до I-ої (міністра-президента) і що задлятого осудили ми свого часу уличну демонстрацію деяких вічовників проти д-ра Кербера. Можемо запевнити національно-демократичного прихильника „політики улиці“, що ми ніколи не оцінювали і не оцінюємо ані відносин між подіючими людьми, ані тим менше політичних відносин із становища урядничої ранги, лише із становища холодного розуму і дійсних обставин. Можеб прихильник „політика улиці“ справді і нас був переконав і навернув до свого погляду, наколиб був вказав нам дійсний успіх сеї політики. Колиж він не зумів ніякого иншого успіху сеї демонстрації вказати, лише сей, що після демонстрації д-р Кербер чємно розмовляв з п. Романчуком на раві у маршалка, то трудно нам повірити в успіху політики улиці, бо они нагадують нам знані добре успіхи руских політиків у Відні в 60-их і 70-их роках. Коли їх по повероті з Відня питали в краю: „Що придбалисьє для руского народу?“ — відповіли они: „Ми були у п. міністрів, розмовляли з нами дуже крєчно, а навіть просили сїдати?“ Видно, національно-демократичній прихильник „політика улиці“ не може сеє зрозуміти, що д-р Кербер має на стілько вихована, що з противником політичним зумів чємно розмовляти, а у нас бачать уже в тім політичний успіх. Наколи лише такими успіхами може поведлєчати ся „політика улиці“, то із сеєго руский нарід буде дуже ситий! Коли прихильник „політика улиці“ ставить нам за взорець Німців, то забуває о тім відомім факті, що Німці н. пр. обєтрукцією здобули знесенє язикових розпорядків, а Чєхи тим самим оружем не осягнули нічого і радїб якимсь способом видобутись з обєтрукційних євучів. Отже треба тямати, si duo faciunt idem, non est idem, а з огляду на наші відносини не забувати і сеєго, що вона sine viribus ita, отже моглєб так вийти, що коня кують, а жаба ногу підставляє.

— Від посла Романчука одержуємо до поміщеня оповістку, що він і пос. др. Кос будуть складати посольський звіт в Бібрці в сали повітової ради в понєділок дня 2. сїчня о 12½ год. в полудне.

— З Самбора пишуть нам: Яко горожанин Самбора мушу піднести одну зі справ, що обходить а радше повиннаб обходити всіх мешканців гр.-кат. обряду в Самборі, однак якось доселє глухо о ній. Є тут в Самборі і парохія руска, хотья спрєваджені кольоністи мазури на місце вигнаних тубольців підчас великого помору, поселені на передмістях, вчислєних до міста, надають вид, якби се було чисто польське місто, Крїм корінних пришельців, перейшло много Русинів з часом на обряд латинський і стало уживати мови польської. Мимо сеєго позїтало ще

значне число Русинів, так що невеличка церковця не в силі в неділі і сьвята помістити всіх вірних а підчас Рїздва, Богоуявленя і Великодних сьвят немислиме є дїстати ся на богослужєнє. В сій парохії одна церква, троха навіть розширена за теперішного пароха, є безуспївно за мала і вже показуєсь потреба подуманя над придбанєм площі і приготованєм ся повільним однак постійним до будови другої церкви. Побіч сеї потреби виєтупає ся єще і друга дуже пєкуча а сеє дому парохіяльного. Навроти церкви містить ся гарна площа, обведєна муром з будинками парохіяльними однак в такім вже стані, що о. парох мусїв випровадити ся, будинки ті стояли пустою, а тепер трохи зрєставровані вичиншовує комїтет бїдакам-ремїсникам. Стоїть тепер так справа, що мешканці Самбора гр.-кат. обряду не тільки мусять приступити до будови дому парох., але також оплачувати або з часом звєрнути оплачуваній чинш о. парохови, що наростає вже від кількох лїт. Уважаємо за відповідне піднести сю справу прилюдно, боєж єї легковажити дальше годї. Знаємо, що пляни вже давно готуві а навіть мали бути затвержені, однак справа будови якось прїєтасєсь, а нам, що маємо понєсити кошти конкурєнційні не є однаково причинитись до слати 20.000 чи 30.000, бо прїєтєстїм, що кошти будови винєсуть 20.000 К, а оплата чиншу за мешканє пароха від кількох лїт по 800—1000 К річно добиваєсь цїлком не потрібно і не знаємо на чїю користь. Позаяк патроном парохії самбірської є Високе правительсьє, тож просїмо Ви. наших послів, аби вглянули в сю справу. Рівнож мусїмо піднести і се: Церква і парохія самбірська має грунти, на котрих находить ся прїєдатна глина до виробів цєгли. Дїєсь в Самборі змонополїзували поодинокі спекулянти вирїб цєгли і піднесли цїну на 32—38 К за тисячку, тож комїтет з огляду на вишенї конкурєнційні повинен безуспївно занятись будовою в власнім зарядї а бодай достарчати материялу. З огляду на пєкучу потребу другої церкви в Самборі залєженє власної цєгольви є конєчне а то тимбільше, що статись се може на грунті церковнім.

— Політичний ороцєс. З Відня доносять нам: Ний 29. с. м. відбудє ся у Відні в повітовім судї VIII дїльничї розправа Вєргїна проти ст. філ. Менцєя за обиду офіцїрєської чєсти. В обжалуваню сказано, що п. Менцєй назвав Вєргїна платним шпїоном росїйського правительства. П. Менцєй був секретарєм „Кружка любїтелєй руськаго язика“, але був виключєний задля острої критики товариства і его голови Вєргїна.

— Крадїж в церкві. До церкви в Яричєві новім вїзли онодї в ночи доси невислїдженї злодїї і розбили деревляну скарбону, з якої забрали книжочку гал. Каси щадн. на 680 К і 177 К 8 с готївєкою.

— Іменованя на залїзничях у східній Галичинї і Буковинї. Мєхалїчний відділ: Титул інспектора одержав Павло Сьвєртня, комісар будови машин і заступник начальника варєтатів в Станиславовї; до V ранги авансував, іменованій старшим інспектором, титулярний інспектор Адольф Міллер, начальник відділу для варєтатів у Львові; в VI р. посунєний до I. клєсї цїсарський радник, інспектор Ігн. Древновський, начальник варєтатів у Львові; до VI ранги авансували, іменованій інспекторами: тит. інсп. Мих. Вартасєвич в Чернівцях і стар. комісар машин Бол. Василєвський у Львові; в VII р. авансували Йос. Бравн в Станиславові, Володє. Дутчїньський в Чорткові, Ром. Шєрцїнгєр в Станиславові, Євг. Зїбаєв в Перемишлї і Тад. Ільницький в Стрию; до VIII ранги авансували: Юл. Маєр, Кар. Гільєвський і Юл. Ільницький у Львові, Михайло Лиссий, Ів. Унтершпїл, Жигм. Сохакцій і Ант. Левичкий в Станиславові, Володимир Дутка в Стрию; до IX р. авансували: Йос. Койчїм у Львові і Михайло Вєрбєнєць в Чернівцях; — при руху, телеграфї і торговельній службї: титул інспектора одержав Вяч. Потучєк в Станиславові; до V р. авансував Фєл. Пяєцкий в Станиславові; в VI р. посунєний до 2. клєсї інспектор Жигм. Яєїнський у Львові; до VI р. авансували, іменованій інспекторами: Єм. Больвіньський в Станиславові, тит. інспектор Єм. Гінгльєр і Ант. Вєхслєр у Львові; в VII р. посунєні до 1. кл. старші ревідєнти: Вільг. Фїшер в Чернівцях, Зєнон Левичкий в Станиславові, Йос. Гомик, Алєкс. Савуль і Йос. Стєчковський у Львові, Ант. Дянгє в Іцканах; до VIII р. авансували: Ковр. Мичковський в Станиславові, Гуго Полляк і Ів. Сьвєнтєцкий у Львові, Жигм. Рєслєр в Чернівцях.

— Славянське бюро корєспондєнційнє отвєрають від Нового року в Білгороді. Задачою бюро буде інформувати сьвіт про політичї і культурні змаганя полуднєвих Славян. Директором бюро буде словїнський дєвєнїкар Милан Пљєт.

— Угорська опозиція в соїмі під загрозою нових виборів охолола, а опозиційні бєсїдники на вчєрешнім засїданю соїму виступали з резервою. Вигляд соїмової сали остав таким, який був на онодїшнім засїданю. Поломані столи, крїсла і поруча усучєно, але нових не справлєно, що робить прїєднєблючє вражїє. Перший промовив вчєра прїєдєнт кабінєту гр. Тїса і загрозив, що єсли палата не ухвалить бюджетової провїзорїї,

то буде розвязана, а нові вибори відбудуть ся в станї ex lex. Палата має час надумати ся до 3. сїчня. Пос. гр. Апонї заявив на те, що опозиція не допустить до ухвали бюджетової провїзорїї, поки буде ієтнєвати lex Daniel, а в розвязанє палати в станї ex lex не вірить, бо се було би безправством. Тут знов забрав голос гр. Тїса і доказував, що розвязанє соїму і нові вибори в станї ex lex є легальні, а коли на ті слова опозиційні послї звєли бучу, гр. Тїса острия словами скартав галасуючих послів, за що правиця нагородила его оплєсками. Дальший бєсїдник гр. Андрашї жалувєв ся, що lex Daniel є пїчим супроти виборів в зимі і прєдставив прєбєг прєсправ опозиції з гр. Тїсою та замїтив, що гр. Тїса повинен був прїєстатї на жаданя опозиції, коли змінє рєгулярїну була у него такою важною справою. По короткїм ще словнім двоєбоу гр. Тїси з гр. Андрашїм ухвалєно внєсєнє гр. Тїси, аби найблизше засїданє соїму відбудє ся дня 3. сїчня, почїм палата прїєняла заяву віцєпрєзидєнта Якаффога, щоєбї іменєм єї зложити монархови новорічнї жєланя.

— Мамка царєвича Алєксїя шпїоном. Берлінськї газєти, які від кількох мїєсїєв заливєють цїлий сьвіт сензацийними вістками з підземної і надземної Росїї, подають, що мамку малєго царєвича спїємано на шпїонажї. Мамка, родом Англїйка, часто заходила до канцєлярїї царя, але довго не звєртали на се уваги. Аж онодї одиєн з урядників царя підглянув, як она прєглядала папєри на царськїм бюрку. Він замкнув дєрї на ключ і покликєв адютанта. І дійсно при Англїйцї найденє копії важних документів, наслїдком чєго тихцєм вислєно єї за грєницю.

— Дрїбні вїсти. Др. Стан. Фїбїх габїлїтував ся у львівськїй академії ветеринарїї на доцєнта для годвлї риб. — П. Марїян Генцєль родом зі Львова одержав на відєнськїм унїєрситєтї докторат прав sub auspiciis Imperatoris. — Школа деревляного промїслу в Коломиї одержала на виставї в Ст. Люї „велику нагороду“. — Державна прокуратория застановила слїдство проти італїйських студєнтів, арєштованих в дєнь памятных подїєв в Івєбруці. — У Львові арєштовано вчєра фальшївників 5 коронївок. — В Журавицї к. Перемїшля мїєсєвий жандарм застрїлив корчмаря Давида Фєльзєна, зранив тязко его дочку, а оцїєля сам застрїлив ся. Жандарм удержуєв любовні зносини з дочкою Фєльзєна, а Ф., розумїє ся, не мїє на те позволити. — Староство заборонило відбудувати торги і ярмарки в Станиславові з прїчини зарази між худобою і безрогами. — Гр. Монтїнозо повернула з Лїпєска до Флорєнцїї, отже вість про єї самоубїйство була газєтарською кашкою.

— За стїнний калєндар Р. Тов-а пєд. заплатили у нас: ВПов. Іл. Лєх. з Лїм. 30 є і Всєхв. Монастїр оо. Василїян в Добромїлї 1 К.

— Перєписка Адмїністрації. ВПов. Іл. Лєх. в Лїм. Годимо ся. Заплачєно до 14. н. ст. цвїтня 1905. Вашу адресу подамо „Власній Хатї“. — ВПр. о. Л. Тих. в Мол. Заплачєно до 14. н. ст. липня 1905.

Наука, штука, література.

— На музичний конкурєс, розписаний „Львівським Бояном“, наспїло в означєнім рєчїнци шїєсть помєнших музичних творів, під шїфрами: 1. К. М., „Чого менї тязко“, „Жїночий спокїє“, „Руська музика“, С. Л. М., „Чи тямш єє?“. Дня 28. грудня прїєзнали жюри під прєводом проф. Н. Вахнянїна тайним голосованєм першу прємію в квотї 70 К шїфрї 1. К. М. за мїшаний хор з сольом сопрановим (або теноровим) в супроводї фортепяну „Вєчїр в хатї“ (слова Жарка). Другу прємію в висотї 50 К прїєзнано шїфрї „Жїночий спокїє“. Є се сольова пієня про тєнора в супроводї фортепяну до слів Т. Шєвчєнка: „Ой гляну я, подивлю ся на той стєп“. Третю прємію в квотї 30 К прїєзнано шїфрї С. Л. М. за сольову пієню про тєнора в супроводї фортепяну до слів Богд. Лєпкого „Черємошє, братє мїє“. По відкрїттю коверт показало ся, що автором хору: „Вєчїр в хатї“ і сольової пієні „Черємошє, братє мїє“ є прѣд. гїмназїї цєрємєської п. С. Людкєвич, а автором думки „Ой гляну я“ п. Мих. Волошин, канд. адвокатури. — Пієням „Чого менї тязко“ (М. Волошина) і „Чи тямш єє?“ (С. Людкєвича) прїєзнано похвали і рїшєно поручити їх враз з трєма прєміюваними до виконаня на найблизшїм концертї „Львівського Бояна“. Хору під шїфрою „Руська музика“ не одобрєно. Автор може сю свою композицію відобрєти у голови „Льв. Бояна“ (ул. Вірмєньска 4-2). По прємії належить ся зголосити до видїлу „Львівського Бояна“. У Львові, дня 28. грудня 1904. — Н. Вахнянїн.

— Збїрник пієнь. Заходом Музичного видавництва в Станиславові появив ся вже 20. випуск „Збїрник народних і патриотичних пієнь“, на дїточї голєси в супроводї фортепяну, на велїновім папєри, цїна 1 К 50 с. Брошурка мієтїє в собі 17 пієнь отєєго змїєту: 1) „Марш руских дїтїй“ слова Віри Лєбєдової. 2) „Ой Дайрє“ слова і музика А. Монастїрєського. 3) „На Волї“ слова Волї Лєбєдової, музика Д. Сїчинського. 4)

„Реве та стогне“ слова Т. Шевченка, музика М. Лисенка. „Чом, чом“ слова Віри Лебедової, пісня народна. 6) „Рідна мова“ слова і музика І. Воробкевича. 7) „Ходім хлопці“ слова Д. Млаки, музика Гр. Якубовича. 8) „Нова радість“ коляда укладу І. Біликівського. 9) „Вселенная“ коляда укладу Д. Січинського. 10) „Повставали козаченьки“ слова Віри Лебедової (з „Чорноморців“ Лисенка). 11) „В зимі“ слова Д. Млаки, музика В. Матюка. 12) „У Лісі“ слова О. Поповича, музика Матюка. 13) „Пісня в осени“ слова і музика І. Воробкевича. 14) „Взяв би я бандуру“ слова Віри Лебедової, пісня народна. 15) „Поверот з чужини“ слова Мидловського, музика В. Матюка (а не І. Воробкевича як в Збірнику мильно подано). 16) „Молитва“ слова Кониського, музика М. Лисенка. „Ще не вмерла Україна“ слова Т. Шевченка, музика Вербицького укладу Д. Січинського. Супровід фортеп'яновий до всіх цих пісень уложив Денис Січинський. Сей „Збірник“ повстав на пропозицію нашої ревної патріотки і писательки Вп. Константиної Маліцької, котра подала гадку, щоби Видавництво музичне занялось видавем відповідних пісень для дітей, котрі виходилиб як додаток до „Дзвінка“. Виділ „Руского педагогічного товариства“ у Львові, до котрого належить також диточа газетка „Дзвінок“, згодився на пропозицію Музичного видавництва „Станіславівського Бояна“ і асигнував на сю ціль значнішу суму. При помочи „Руского педагогічного товариства“ удалось нашому Видавництву в світ пустити сей „Збірник“. Ми певні, що наше учительство уживе сей „Збірник“ як підручник для шкіл, а наші діти будуть мати із чого співати. Сим способом гадаємо, що Музичне видавництво причинилось до збільшеня репертуару (у нас на жаль ще дуже маленького) диточих пісень і взагалі причинилось до поступу на музичнім полі о оден крок наперед. Критику сего „Збірника“ полишаємо нашій П. Т. Публиці. Однак апелюємо на сім місци до всеї Русі, щоби зволіла нас підперти, розкуповуючи наші видання. Сим способом допоможемо до заповідженого нами видання всіх музичних творів наших померших композиторів Вербицького, Лаврівського і Воробкевича. Кому наша пісня мила і хто єї любить, той закупить наші видання, бажаючи, щоби Русь розвивалась і на ниві музики. — За Музичне Видавництво: *Денис Січинський, Евген Якубович.*

Телеграми

з дня 29. грудня.

Відень. Цісар санкціонував закон, на якого основі прилучено місто Фльорісдорф з околицю до Відня яко ХХІ діляницю.

Москва. Ректор тутешнього університету замкнув виклади аж до другого курсу. Причиною сего були демонстрації студентів.

Б Сумі на Кавказі застрілено поліцмайстра Сахарова. Влучений 7-ма кулями Сахаров згинув на місци.

Краків. Одна з тутешніх газет доносить, що при оновітній демонстрації соціалістів в Радомі (Конгресівка) застрілено полковника і низшого офіцера жандармерії.

Токіо. Бюро Райтера доносить непотверджену вість, що Японці здобули форт Ерлюшан.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Ляйдена в Берліні
ордиує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

Ілюстровані переписні листки

новорічні і різдвяні

в великім виборі в „Сокольськім Базарі“
у Львові, ул. Руска 1.

ХРИСТИЯНСЬКИЙ КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ

на 1905 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупі більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкі.*

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 31. грудня 1904.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленням білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлено омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської каварні.

Найновіший твір

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі співками

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщуків. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії уполітдженим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної свідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Читайте!

Читайте!

Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЙ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витискама, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10).

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

проти огневих шкід

в одинокім руськім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаємности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

АГЕНЦІЙ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де єще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківськім; власну провізію від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папері вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатливіш заридженя. Прихиси дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Руськім Інституті для дівчат в Перемишлі

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутний будинок здвигнемо,
Котрого б ніяка міць вже не звалила...

Позір! Гукнімо усім дококола:

Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!

В „Сокольськім Базарі“ — чого там не має? —

Аж душа у тебе любо усьміхнеть ся,

Такий товар добрий а таний дасть ся,

Що аж твоє серце радісно витає.

Як там раз купиш, певно будеш, Брате,

В Базарі „Сокола“ усьо купувати...

Чогож тобі у склени чужі ще ходити,

В своїх купуй, Брате, сеж інтерес певний,

Купиш добре й будеш патріот ще ревний,

Бо своїм власним даш заробити — — —

Ніякий склеп з руським не піде у парі,

Тож всьо купуйте в „Сокольськім Базарі“,

при ул. Руській ч. 1. у Львові.

(ріг улиці Руської і Бляхарської).